

**Op rechten gebaseerd management en
kleinschalige visserij in de EU:
Mensenrechten versus eigendomsrechten**

Een LIFE-standpuntnota over ITQ's

December 2016

Samenvatting

De paper licht het LIFE-standpunt toe met betrekking tot individueel overdraagbare quota's (ITQ's). Het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) geeft EU-lidstaten de mogelijkheid om systemen op te richten voor overdraagbare visrechten. De implementatie van de aanlandingsverplichting heeft het debat over de invoer van dergelijke rechten opnieuw aangewakkerd. ITQ's hebben de controverse in de Europese sector van ambachtelijke kustvisserij (SSCF) niet beëindigd. Het is belangrijk dat we deze benadering om visserijrechten over te dragen het hoofd bieden en onderzoeken, omdat het risico bestaat dat zij zal terugkeren in de EU. ITQ's worden vaak opgezet met als doel de overcapaciteit te verminderen en de economische efficiëntie te verbeteren. Het gebrek om equity naast andere aspecten van mensenrechten (burgerlijk en politiek, sociaal, economisch en cultureel) van visgemeenschappen te zien, heeft ertoe geleid dat ITQ's de SSCF hebben benadeeld en hun vermogen om te genieten van hun mensenrechten hebben aangetast. In deze context, en gezien de uitgebreide lokale belangrijke economische, culturele, sociale en ecologische voordelen die de SSCF levert is het van vitaal belang om elk voorstel van de EU of een lidstaat dat ITQ's wilt introduceren met een kritische blik te bekijken en na te gaan welke al dan niet bedoelde schadelijke gevolgen dit heeft voor de SSCF. Daarnaast moet worden bekeken of een dergelijk initiatief ook maatregelen bevat die deze schadelijke gevolgen beperken.

Er zijn veel claims over de voordelen van het toepassen van duidelijk gedefinieerde individuele rechten (zoals ITQ's) op visserij. Deze standpuntnota is bedoeld om de kwestie op te helderen: duidelijk definiëren wat ITQ's zijn, de onderbouwende claims ervan onderzoeken, een duidelijke reeks ontwerpprincipes verschaffen indien ITQ's van kracht zouden worden en alternatieven voor ITQ's voorstellen die compatibel zijn met een leefbare SSCF-sector.

Overall ter wereld waar ze werden opgelegd, zijn de ervaringen dezelfde: ITQ's hebben geleid tot verlies van jobs, concentratie van eigendom en hogere sociale en economische kosten voor SSCF. Om drie redenen, en nog vele anderen hieronder, stelt LIFE zich op tegen de invoering van ITQ's. In deze nota concluderen we dat veel van de vermeende voordelen van ITQ's hypothetisch, fout, ideologisch gemotiveerd, overdreven of een combinatie van al deze factoren zijn. ITQ's verbeteren de duurzaamheid en het rentmeesterschap niet. Ze zorgen enkel voor een verbeterde efficiëntie in een nauwe economische zin die geen rekening houdt met de brede sociale en culturele waarde van kleinschalige kustvisserij. Een belangrijk doel van deze nota is het benadrukken van de impact die ITQ-systemen hebben gehad op SSCF-vissers wereldwijd, het verwijzen naar deze bevindingen en deze negatieve resultaten koppelen aan de doelstellingen van het visserijbeheer in Europa, met name Artikel 17 van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid. Dit stelt de opname van sociale en ecologische criteria voor in de toewijzing van visopportunities, zoals de quota in afwezigheid van overdraagbare visrechten.

Context

Verplicht overdraagbare visserijconcessies (TFC) werden aanvankelijk door de Commissie voorgesteld tijdens de laatste CFP-hervorming. Hun voorstel werd echter verworpen door de lidstaten, die ook het idee van gedifferentieerde beheersmaatregelen voor kleine en grootschalige visserij afwezen. Het voorstel voor het hanteren van adequate vrijwaringsmaatregelen in een dergelijk verplicht TFC-schema om te garanderen dat de industrie zich op verantwoorde wijze zou gedragen werd eveneens afgewezen.

Bijgevolg heeft het hervormde CFP de deur opengelaten voor de lidstaten om overdraagbare visrechtssystemen te institutionaliseren, zonder de nodige veiligheidsmaatregelen te voorzien om verantwoord gedrag van de industrie te garanderen of kleinschalige visserij te beschermen tegen de perverse effecten van ITQ's. Bijvoorbeeld de inleiding (punt 42) stelt dat de lidstaten "een systeem van overdraagbare visserijconcessies moeten kunnen invoeren" en definieert TFC's als "intrekbare gebruikersrechten ... die de houder kan overdragen". Artikels 16 en 17, die vragen dat de Commissie wordt geïnformeerd over de toewijzingsmechanismen voor visserijopportunities en transparante en objectieve criteria die worden gehanteerd om visserijopportunities toe te kennen, zijn ondergeschikt aan het gebruik van TFC's.

Hoewel ITQ's in principe net als TFC's intrekbare gebruiksrechten kunnen zijn, is dit in de praktijk moeilijk af te dwingen. Tegen een overheid die probeert om dergelijke verhandelbare rechten in te trekken zal wellicht een rechtszaak worden aangespannen en er kunnen hoge compensatieclaims worden geëist.

Deze schijnbare tegenstrijdigheid tussen de artikelen Artikels 16 en 17 is minder dan nuttig, maar moet worden gezien tegen het groeiende bewijs dat het gratis weggeven van hoeveelheden publieke middelen negatieve gevolgen heeft voor kleine en grote vissers en vaak ook voor kwetsbare kustvisserijgemeenschappen.

LIFE stelt dan ook met enige bezorgdheid vast dat de Zweedse overheid voorstelt om een ITQ-systeem in te voeren vanaf 1 januari 2017 voor bodemvisserij in de Oost- en Noordzee. Er is gemeld dat kleinschalige kustvisserij in de Oostzee zou worden vrijgesteld en dat maatregelen worden opgenomen om kleinschalige kustvisserij te beschermen. Veel hangt echter af van het feit of er van bij het begin een faire verdeling van de quota tussen de vlootsegmenten.

Introductie op rechten gebaseerd management

Het op rechten gebaseerde visserijmanagement (RBM) is een beheerstool voor visserij. RBM-systemen wijzen een veilig recht toe aan een bepaald vangstvolume, om een bepaalde hoeveelheid visserij-inspanning te gebruiken of toegang te krijgen tot bepaalde visgebieden, over het algemeen om komaf te maken met overcapaciteit en/of overbevissing binnen een visserij. Sommige RBM-systemen verlenen de rechthouder een bepaalde hoeveelheid van de vangst van een bepaald visbestand en de mogelijkheid om dat recht aan anderen te verkopen, te verhandelen of te verhuren. RBM-benaderingen, waarvan individueel overdraagbare quota één vorm zijn, worden vaak geprezen omdat ze de capaciteit succesvol verminderen en andere managementdoelstellingen realiseren, ondanks de samenvallende introductie van wetenschappelijk vastgestelde vangstbeperkingen en meer doeltreffende regelgeving en handhaving die aan de basis liggen van deze successen. Deze samensmelting leidt vaak tot foute conclusies, vaak door gevestigde belangen, met de nadruk op de introductie eigendomsrechten met betrekking tot de middelen in plaats van doeltreffend management en regelgeving.

Gezien de mogelijkheid van slechte of negatieve resultaten in RBM-schema's, in het bijzonder, maar niet per se voor kleinschalige vissers en de bredere samenleving, moeten ze met de nodige omzichtigheid worden toegepast. Er zijn belangrijke trade-offs in een RBM-schema, bijgevolg is goed systeemontwerp dat SSCF ondersteunt, later beschreven in deze nota, absoluut noodzakelijk wanneer RBM de effectieve basis vormt van het visserijmanagement.

Op basis van het bovenstaande verwerpt LIFE het gebruik van RBM-systemen die geen specifieke vrijwaringsmaatregelen voor kleinschalige visserij voorzien. In plaats daarvan roept LIFE op tot een aanpak voor visserijmanagement gebaseerd op mensenrechten in plaats van eigendomsrechten. Het

voorzien van mensenrechtprincipes in visserijmanagement vermijdt niet enkel negatieve resultaten van privatisering van middelen, maar zorgt ook voor een veel eerlijkere en evenwichtige oplossing, niet in het minst met betrekking tot SSCF-gemeenschappen. Vaak zijn deze te zeer gemarginaliseerd in de besluitvormingsprocessen op vlak van visserijmanagement en -beleid.

Een overzicht van RBM-systemen inclusief ITQ's

Individueel overdraagbare rechten zijn één vorm van RBM, maar niet de enige. Hieronder geven we een overzicht van andere RBM-vormen.

Individuele quota's (IQ) – IQ's zijn gekoppeld aan vaartuiglicenties of vaartuigeigendom en worden over het algemeen toegewezen op basis van historische track records. IQ's zijn al dan niet onafhankelijk van het vaartuig of zijn licentie overdraagbaar (i.e. IQ's worden doorgaans al dan niet overgedragen bij verkoop of sloop van het vaartuig). In de EU zijn quotaswaps tussen producentenorganisaties (Po's) toegestaan en zijn er informele, niet-gereguleerde IQ-markten (zoals in het VK).

Vangstaandelen – In wezen een andere vorm van individuele quota, waarbij vissers een exclusief aandeel op lange termijn van de beschikbare visopportunities of TAC krijgen. Vangstaandelen kunnen op verschillende niveaus worden gehouden (gemeenschap, organisatie, bedrijf, individu) en kunnen het recht geven op een bepaalde tonnage vangst, mate van inspanning of deel van een gebied (zie TURF's hieronder). De meeste vangstaandeelsystemen gebruiken individuele quota's (IQ's) of individueel overdraagbare quota's (ITQ's). De meeste EU-lidstaten hanteren momenteel vangstaandeelsystemen, zelfs als ze niet als dusdanig worden beschreven.

Gemeenschapsquota's (CQ's) – Deze zijn niet als individuele quota's, maar ze worden toegewezen aan een groep vissers (een visserijassociatie, PO of haven). De collectieve eenheid beslist hoe de quota worden toegewezen en hoe haar leden ze gebruiken. Bovendien moet zijn garanderen dat de toegewezen tonnage vangst wordt gerespecteerd, hoewel deze vorm van toewijzing vaak wordt overzien door quotamanagers van de overheid.

Individuele inspanningsquota (IEQ) - Wanneer individuele vissers een inspanningsaandeel op lange termijn ontvangen (dit kan in de vorm van pk, kws, eenheden net/lijn, dagen op zee of een combinatie van deze), kunnen ze worden beschouwd als vorm van RBM als ze vissers een jaarlijkse vergoeding voor inspanning verlenen (capaciteit x visdagen). In sommige gevallen zijn deze rechten overdraagbaar (ITEQ).

Territoriale gebruiksrechten voor visserijen (TURF) – TURF's zijn gebruikersrechten onder de vorm van een bepaalde zone / geografisch gebied die worden toegewezen aan of geclaimd door een gebruikersgroep (visserijgemeenschap, bedrijf, organisatie, groep vaartuigeigenaars enz.). TURF's geven exclusieve toegang tot het oogsten van vis of schelpdieren binnen dat gebied voor een bepaalde groep vissers. TURF's worden beschouwd een RBM te vormen, omdat vissers een exclusief recht op lange termijn hebben op toegang tot de visserij. TURF's zijn fysiek, geografisch en niet-overdraagbaar; ze kunnen ook tijds- of seizoensgebonden zijn.

Gelimiteerde licenties (LL) - LL beperken het aantal vaartuigen in de visserij. Dit wordt vaak toegepast samen met technische controles en inspanningscontroles op capaciteit, uitrusting, ruimtelijke beperkingen en doelvoorraden binnen de licentievoorwaarden.

Individueel overdraagbare quota's (ITQ's) – ITQ's zijn nog een andere vorm van IQ of "vangstaandeel", waarbij vissers een **individueel en exclusief recht/aandeel** van vистоegang (bijv.

vangstquota) ontvangen dat kan worden **verhandeld** (verkocht of verhuurd). Historisch gezien is de aanvankelijke toewijzing van ITQ's gebaseerd op track records van in aanmerking komende vaartuigen. Zoals IQ's zijn ook ITQ's in principe intrekbaar door de staat, hoewel dit moeilijk om te zetten is in de praktijk. Ze kunnen ook worden toegewezen voor relatief lange of zelfs onbepaalde periodes. Omwille van hun toewijzing op lange termijn en de verhandelbaarheid worden ITQ's gezien als een soort privatisering van visrechten [en worden ze door de begunstigden vrijwel exclusief als dusdanig beschouwd]. Het vermogen van overheden om ITQ's in te trekken kan ook worden betwist door ITQ-houders en banken, die ze beschouwen als private eigendomsrechten.

Impact van ITQ's op kleinschalige kustvisserij (SSCF)

ITQ-systemen worden doorgaans geïntroduceerd in een context van overcapaciteit, een race-naar-vis of slechte economische prestaties. Economische doelstellingen om de vloot concurrentiëler en evenwichtiger te maken met betrekking tot beschikbare visopportunities betekent dat sociale doelstellingen vaak pas achteraf worden overwogen. De effecten van ITQ's op SSCF moeten in deze context worden beschouwd.

Een ITQ-systeem houdt marktstimulansen in voor vissers als concurrerende producenten. Meer rendabele vissers gebruiken hun kapitaal om uit te breiden door meer quota te kopen. Minder rendabele vissers verkopen hun quota (en verlaten mogelijk de visserij of schakelen over op soorten zonder quota).

ITQ's hebben volgende impact op de SSCF:

- **Hogere kosten om visrechten te verkrijgen zetten SSCF onder druk** - Vissers zonder voldoende quota om overeen te stemmen met hun vangst moeten quota kopen of huren. Kopen is echter geen optie voor SSCF (minder kapitaal en toegang tot geld). De kosten voor het huren zijn vaak belemmerend en ITQ's kunnen ook leiden tot meer administratieve kosten voor de vissers.
- **Quotumconsolidatie door grotere operatoren** - Grotere operatoren kopen bijkomende quota terwijl anderen hun quota verkopen, dit leidt tot quotaconcentratie en ongelijkheid. Recente studies over quotumeigendom in IJsland, Nieuw-Zeeland en Malta bevestigen deze bewering. Daarnaast kopen grootschalige operatoren soms quota als manier om hun belastingverplichtingen te verlichten.
- **“Pantoffelchippers” / “quotabaronnen” / “zeebaronnen” doen hun intrede** - Sommigen onder hen met ITQ's beslissen om de industrie te verlaten en geld te verdienen uit het verhuren van hun quota. Aangezien quota koopwaar zijn geworden, zien sommigen het als een belegging - winstgevend opties voor de quotahouders, maar duur voor SSCF en andere vissers die zijn aangewezen op huur. Deze praktijk vormt ook een kloof tussen eigendom van middelen en zij die vissen op de middelen en verbonden zijn met de kustvisserijgemeenschappen.
- **Verticale integratie en fusie van visserijbedrijven vindt plaats** - Bedrijven worden gestimuleerd om te fuseren en te integreren om hun quota's samen te voegen. Dit concentreert de macht van de markt bij de grote operatoren en beperkt de toegang voor SSCF.
- **Verhoogde barrière voor nieuwkomers** - Naast de licentie- en vaartuigkosten moeten nieuwe vissers in de meeste gevallen quota kopen of huren om te kunnen vissen. Dit maakt het moeilijker voor nieuwe vissers om aan te sluiten bij de SSCF-vloot.
[NB: de laatste twee punten hierboven verhogen de vraag en bijgevolg de kosten van het kopen of huren van quota. Dit heeft zich doorgezet en zal dat blijven doen door implementatie

van de aanlandingsverplichting en de noodzaak voor vissers om over voldoende quota te beschikken, zodat niet alleen de doelsoort maar ook de verstikkingssoort worden gedekt.]

Deze impact leidt vaak tot onbedoelde secundaire veranderingen:

- **Kleinschalige vissers vertrouwen meer een meer op soorten zonder quota** - Als het huren of kopen van quota onbetaalbaar wordt, gaat de SSCF zich richten op soorten zonder quota¹⁴, wat de inspanning concentreert en extra druk kan uitoefenen op onzekere bestanden. Het kan ook leiden tot verzadiging op de markt en de bijhorende daling van visprijzen.
- **Veel kleinschalige vissers verlaten de industrie** - Capaciteitsverlaging is een duidelijk resultaat van ITQ-systemen, maar SSCF worden onevenredig getroffen.
- **Kleinere havens sluiten en losplaatsen worden geconcentreerd in grotere havens** - Naarmate visrechten worden geconcentreerd en SSC-vissers de industrie verlaten, worden veel kleine havens onleefbaar. Dit beïnvloedt kleinere kustvisserijgemeenschappen waar vissen de primaire economische activiteit is. Nadat de haveninfrastructuur verloren is, zijn de havens voorgoed verdwenen.
- **Negatieve sociale en ecologische externe omstandigheden kunnen worden versterkt** - ITQ's (en economische efficiëntie) zijn blind voor zowel de sociale impact op kustvisserijgemeenschappen als de ecologische impact van de evolutie naar destructievere visuitrusting. Hele gemeenschappen zijn gaan verloren wanneer quota elders worden geconsolideerd.

Omwille van deze impact op SSCF stellen we het gebruik van **alternatieven voor ITQ's** voor de kleinschalige visserij voor. Hier blijven quota nationale eigendom; quota voor SSCF worden samengevoegd en deze pool wordt afgescheiden door bepalingen om toekomstige toegang tot de visserij voor jonge vissers te vergemakkelijken. De quota zijn niet overdraagbaar en de aanvankelijke toewijzing gebeurt op basis van criteria volgens Artikel 17 van het CFP.

Kenmerken van goed ontwerp bij RBM-systemen

Bij gebruik van RPM moet het ontwerp goed worden overwogen om te garanderen dat de SSCF-rechten bescherming genieten. Het is een absolute noodzaak dat de SSCF in alle fasen van het ontwerpproces vertegenwoordigd is opdat het systeem billijke resultaten zou opleveren voor vissers en kustvisserijgemeenschappen.

We vragen in het bijzonder dat de volgende functies integraal deel uitmaken van een RBM-systeem:

- **Publieke controle:** Hoewel quota's een veilig privilege op lange termijn kunnen zijn, dient de definitieve eigendom in handen te blijven van de lidstaat. Deze kan hem in bepaalde omstandigheden en zonder vergoeding intrekken. In de eerste plaats moeten tijdelijke bepalingen of tijdsgebonden clausules worden opgenomen.
- **Billijke aanvankelijke toewijzing:** SSCF worden van bij het begin benadeeld door onevenwichtige verdeling van quota, als ze niet wettelijk verplicht waren om records te traceren of als de referentieperiode voor vangstrecords wordt vastgelegd over periodes die hen benadelen. Opnieuw toewijzen van quota om historisch onrecht te corrigeren is dan ook nodig.
- **Een afzonderlijk gecontroleerde SSCF-quotapool:** Om bredere sociale en ecologische doelstellingen te behalen is een juiste proportie van nationale quota nodig voor SSCF, toegewezen aan de hand van prestatiegerelateerde criteria (CFP Artikel 17) en toegang verlenend voor nieuwkomers in de visserij.

En voor de ITQ-systemen in het bijzonder:

- **Beperkingen op eigendom en concentratie moeten worden opgenomen:** Alleen actieve vissers mogen quota bezitten, met beperkingen op de hoeveelheid quota die een persoon of bedrijf mag bezitten. Quota-eigendom moet worden beschermd om het fenomeen van “pantoffelschippers” of “quotabaronnen” te voorkomen.
- **Afzonderlijke markten voor afzonderlijke vloten naar ontwerp:** SSCF-quota moeten altijd volledig worden afgescheiden van de rest. Dit om te voorkomen dat quota de SSCF verlaten en zich elders gaan concentreren, wat leidt tot de teloorgang van kleine kustvisserijgemeenschappen.

Conclusies

Oproepen voor het implementeren van ITQ's in bepaalde EU-lidstaten houden onvoldoende rekening met de perverse resultaten die ITQ's hebben. Bewijs uit diverse studies toont een reeks negatieve invloeden waarmee ITQ's gepaard gaan, vooral voor de SSCF.

- ITQ's maken toegang tot de visserij vaak moeilijker voor de SSCF, in het bijzonder wanneer de initiële quotatoewijzing beperkend was; ITQ's verhinderen ook de toegang voor nieuwkomers; dit resulteert in concentratie van rijkdom en invloed en eveneens tot ongelijkheid en sociale verdeeldheid binnen de visserijgemeenschappen.
- Het is de vraag of efficiëntieverbeteringen en verlaagde capaciteit het best kunnen worden gerealiseerd door de SSCF-vissers te laten vallen. SSCF heeft doorgaans een zeer lage capaciteit en vangt een zeer klein percentage van de nationale quota.
- ITQ's kunnen SSCF negatief beïnvloeden door visserijactiviteiten te concentreren rond grotere visserijhavens.
- ITQ's brengen grote risico's met zich mee, vooral bij slecht ontwerp (of standaardontwikkeling of deregulering, zoals in het VK).
- ITQ's zijn systeemgebaseerd op een economische logica die geen rekening houdt met verdere invloeden en verschillende vormen van waarde. Het zijn juist de bredere vormen van waarde die de SSCF (naast voedselvoorziening) aan kustgemeenschappen bieden.
- Het klopt dat ITQ-systemen in de praktijk sterk kunnen verschillen en meestal waarborgen bevatten om bepaalde negatieve effecten te beperken. Ondanks deze waarborgen is het moeilijk een ITQ-systeem te vinden dat de SSCF niet ernstig heeft benadeeld of waarbij de waarborgmaatregelen niet mettertijd zijn afgezwakt.
- ITQ's ondermijnen de erfgoedrechten van SSCF en het behoud van visserij- en niet-visserijgerelateerde tewerkstelling, vaardigheden, kennis en tradities in kleine kustgemeenschappen.

LIFE-standpunt over ITQ's

De Low Impact Fishers of Europe (LIFE) verwerpen individueel overdraagbare quota's (ITQs) als een integraal onderdeel van EU-visserijbeleid en -management, omwille van de disproportionele negatieve impact die ze hebben op kleinschalige kustvissers en visserijgemeenschappen.

Alternatieve vormen voor het toewijzen van visopportunities kunnen maatschappelijke, ecologische en economische voordelen opleveren zonder de overleving van de kleinschalige vloot en de bredere waarde die ze de maatschappij biedt in gevaar te brengen.

Alternatieven omvatten: bundeling van quota in SSCF-productentenorganisaties, visserscoöperaties of andere collectieve vormen van organisatie die de nodige veiligheid en billijkheid van toegang tot quota voor leden kunnen verschaffen; het voorzien van een aandeel in de nationale quota voor opnieuw toewijzen conform sociale, ecologische en economische criteria (overeenkomstig Artikel 17 van het CFP). Lidstaten kunnen garanderen dat de SSCF overleeft en gedijt overeenkomstig de doelstellingen van het CFP (2.1, 2.5.f), 2.5. i)); deze gebundelde quota kunnen, in gemeenschappelijk bezit, met de juiste toewijzingscriteria, ook worden gebruikt als garantie voor nieuwkomers in de SSC-visserij. Dit garandeert een toekomst voor jonge vissers en de SSCF zelf, een quotapool kan ook worden gebruikt voor speciale toewijzingen om een diverse en duurzame SSCF-vloot te behouden.

Het is van cruciaal belang dat de quota op basis van criteria worden toegewezen (Artikel 17 van het CFP) en niet enkel op basis van een soms dubieuze vangstgeschiedenis. Gezien ecologische en sociale criteria prioritair zijn ten opzichte van vangstgeschiedenis, zal dit ook leiden naar een visserij met een lagere impact en een hogere gemeenschapswaarde.

Vis moet in de eerste plaats een openbare hulpbron blijven. De toegang tot visvoorraden moet worden beheerd en gereguleerd door de overheid. Privatisering van de rechten op toegang tot visserijbronnen is niet acceptabel en strookt niet met de publieke belangen, de belangen van onze leden of de belangen van kustgemeenschappen.

Wanneer ons ITQ's worden opgelegd, vragen we dat: voldoende waarborgen worden ingebouwd om te garanderen dat enkel actieve vissers ITQ's kunnen bezitten; echte beperkingen met betrekking tot de concentraties van ITQ's worden ingesteld; er voldoende en billijke hoeveelheden niet-overdraagbare quota worden voorzien en afgescheiden voor kleinschalige vissers, waarvan een deel is voorbehouden aan jonge vissers die nieuw zijn in de sector.

Briefingoverzicht ITQ voor LIFE-leden

Vermeende voordelen van ITQ's

- **Efficiëntie** – Vaak een enge definitie van economische of technische efficiëntie die geen rekening houdt met externe kosten (zoals de impact op het milieu). Economische efficiëntie kan werken tegen de verwezenlijking van lagere ecologische impact of het genereren van lokale werkgelegenheid.
- **Rentabiliteit** – ITQ's verbeteren meestal de rendabiliteit voor vaartuigen die in de vloot blijven, maar veel vissers gaan weg wanneer quota worden geconsolideerd en het huren van quota onbetaalbaar wordt voor vaartuigen zonder quota en nieuwkomers. Een ander pervers effect van ITQ's is de tendens van grootschaligere operatoren, gericht op economische efficiëntie, om te werken met bemanningen uit ontwikkelingslanden of andere landen buiten de EU ten koste van de lokale arbeidsmarkt en arbeidsnormen.
- **Verbeterd rentmeesterschap** – Niet bewezen. Vaak mee betrokken wanneer er een TAC is op basis van goede wetenschap en handhaving, vaak de werkelijke bepalende factoren voor duurzame visserij.
- **Duurzaamheid (selectiviteit/teruggooi)** – Geen overtuigend bewijs. Afkomen en/of onderrapportage kunnen stijgen onder ITQ's.
- **Capaciteitsvermindering** – Dat klopt, maar is ook een doel bij trade-offs. Capaciteitsvermindering heeft een onevenredige invloed op SSCF, waaruit aanzienlijke negatieve sociale en economische effecten op kustgemeenschappen voortvloeien.
- **Win-win** – Ecologische voordelen zijn twijfelachtig. Economische voordelen kunnen ten koste gaan van de gemeenschappen die de dupe worden. De derde, sociale dimensie van duurzaamheid mag niet worden verwaarloosd. Ongelijkheid kan toenemen gezien SSCF minder toegang heeft tot geld en hun kapitaal/bedrijfskosten stijgen (om quota te kopen of te huren). Hierdoor zijn ze benadeeld ten opzichte van grootschalige operatoren.
- **Betere planning** – Dit is mogelijk zonder een ITQ-systeem.
- **Nettoresultaten** – Markten zijn niet waardevrij. Er zijn ook externe factoren en tekortkomingen van de markt door ongelijke verdeling van macht en rijkdom.

De impact van ITQ's op kleinschalige visserij

Een ITQ-systeem houdt marktstimulansen in voor vissers als concurrerende producenten. Winstgevende vissers kunnen hun winsten aanwenden om activiteiten uit te breiden door meer quota's te kopen. Niet-winstgevende vissers moeten hun quota verkopen. Operatoren en externe investeerders kunnen ITQ's verzamelen en quota verhuren aan vissers die zelf geen quota kunnen kopen.

Deze wijzigingen hebben de volgende gevolgen:

- Hogere kosten om visrechten te verkrijgen zet de financiële situatie en bedrijfsveiligheid van SSCF onder druk, waarbij financiële risico's en gezondheids- en veiligheidsrisico's kunnen stijgen (inclusief faillissement). Het consolideren van quota door grotere operatoren leidt tot machtsongelijkheid.
- "Pantoffelschippers" en "zeebaronnen" leiden tot ongelijkheid in de visserij en doen kosten stijgen voor zij die quota moeten kopen of huren.
- Verticale integratie en fusering van visserijbedrijven leidt tot machtsongelijkheid.
- Een hogere drempel voor nieuwe vissers betekent dat het leeftijdsprofiel in de visserij onder druk komt te staan.

Dit leidt vaak tot de volgende secundaire veranderingen:

- Kleinschalige vissers moeten zich concentreren op soorten zonder quota, wat kan leiden tot overbevissing. Hierdoor kunnen visprijzen instorten omdat markten worden overspoeld door “restjes” (in het bijzonder niet-TAC-losplaatsen)
- Een onevenredig aantal kleinschalige vissers verlaat de sector om economische redenen, hoofdzakelijk door onevenwichtige toewijzing en het gebrek aan toegang. Hun visserspraktijken hebben echter een lage impact en zijn duurzaam.
- Kleinere havens sluiten en lossen wordt geconcentreerd in grotere havens, wat een impact heeft op kustgebieden en landelijke gemeenschappen.
- Negatieve sociale en ecologische impact kan toenemen.

Conclusie

ITQ's zijn systeemgebaseerd op een economische logica die geen rekening houdt met verdere invloeden en verschillende vormen van waarde. Ze maken toegang tot de visserij moeilijker voor kleinschalige vissers en verhinderen de toegang voor nieuwe vissers. Dit leidt tot economische consolidering en ongelijkheid, wat een negatieve impact heeft op kleine kustgemeenschappen.